

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	11 oktober 2022	n.v.t.

Onderwerp

Verordening rechtspositie gedeputeerden en commissaris van de Koning provincie Zuid-Holland

Advies

1. Vast te stellen het Statenvoorstel waarbij de Verordening rechtspositie gedeputeerden en commissaris van de Koning provincie Zuid-Holland ter vaststelling wordt aangeboden.
2. Te bepalen dat de Verordening rechtspositie gedeputeerden en commissaris van de Koning provincie Zuid-Holland na vaststelling door Provinciale Staten wordt gepubliceerd in het provinciaal blad.
3. In te stemmen met de volgende bestuurlijke, niet-ambtsgebonden nevenfuncties van de commissaris van de Koning provincie Zuid-Holland, die in het belang zijn van de provincie Zuid-Holland:
 - Voorzitter Nationaal Comité Veteranendag
 - Voorzitter Advies- en Arbitragecommissie Rijksdienst
 - President Oorlogsgravendienst
4. Vast te stellen de publiekssamenvatting ten aanzien van de Verordening rechtspositie gedeputeerden en commissaris van de Koning provincie Zuid-Holland.

Besluit GS

Vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder om de tekst op de tweede pagina van het Statenvoorstel te verwijderen en bij de kopjes "Inhoud", "Proces" en "Procedure" te verwijzen naar de Bestuurlijke samenvatting of met een zin aan te geven dat dit hier niet van toepassing is.

Bijlagen

- Statenvoorstel - Verordening rechtspositie gedeputeerden en commissaris van de Koning provincie Zuid-Holland;
- Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers;
- Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers

1 Toelichting voor het College

Met ingang van 28 maart 2019 zijn het Rechtspositiebesluit staten-en commissieleden, het Rechtspositiebesluit commissaris van de Koning en het Rechtspositiebesluit gedeputeerden vervangen door één nieuw besluit, het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers (hierna: het Besluit).

Ook de ministeriële regelingen waarin een aantal rechtspositionele zaken waren ondergebracht (de Regeling rechtspositie staten- en commissieleden en de Regeling rechtspositie gedeputeerden), zijn ondergebracht in één nieuwe regeling, de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers (hierna: de Regeling). De herziening is gebruikt om de rechtspositie van alle decentrale politieke ambtsdragers, dus ook die van gemeenten en waterschappen, te uniformeren.

In december 2019 is een aangepaste verordening door Gedeputeerde Staten (GS) besproken. Deze is toen aangehouden in afwachting van beantwoording van enkele in de vergadering van GS gestelde vragen rondom het gebruik van dienstauto's door gedeputeerden en de commissaris van de Koning (hierna: commissaris). Voor de beantwoording van die vragen is destijds contact gelegd met diverse juristen en fiscalisten. De vragen zijn beantwoord, maar allengs bleek dat de rechtspositie van gedeputeerden en de commissaris binnen het ministerie van Binnenlandse Zaken aan onderzoek onderhevig was. Er werd gewerkt aan een Nieuwe Handreiking integriteit van politieke ambtsdragers bij provincies, gemeenten en waterschappen, die zou moeten leiden tot een geactualiseerde gedragscode integriteit van politieke ambtsdragers bij de decentrale overheden. In samenspraak met de commissaris en de portefeuillehouder is het belang daarvan onderkend. De handreiking is medio 2021 verschenen, de nadere uitwerking van de rechtspositie van de decentrale politieke ambtsdragers is daarbij betrokken. Een en ander heeft geleid tot aanpassing van de eerdere verordening.

In de GS-vergadering van 25 januari 2022 zijn zowel de aangepaste verordening als de geactualiseerde Gedragscode integriteit commissaris van de Koning en gedeputeerden provincie Zuid-Holland 2022 aangehouden. In samenspraak met de commissaris en de portefeuillehouder is de nu voorliggende versie van de verordening tot stand gekomen. In de verordening wordt in artikel 2 door GS een auto exclusief ter beschikking gesteld aan de commissaris, ten laste van de provincie. De commissaris mag de ter beschikking gestelde auto niet gebruiken voor andere dan zakelijke of bestuurlijke doeleinden.

GS moeten vooraf oordelen of een nevenfunctie van de commissaris in het belang is van de provincie, alsdan worden de ritten, die in het kader van die nevenfunctie gemaakt worden, op grond van de verordening als bestuurlijk aangemerkt. Conform het gestelde in artikel 2.2.10, zesde lid, van het Besluit wordt bij gebruik van de dienstauto voor uitsluitend zakelijke en bestuurlijke doeleinden eventueel af te dragen loon- of inkomstenbelasting aan de commissaris vergoed, dit ten laste van de provincie.

De geactualiseerde Gedragscode integriteit commissaris van de Koning en gedeputeerden provincie Zuid-Holland 2022 wordt separaat aan u ter vaststelling

aangeboden.

In het Besluit en de Regeling is de rechtspositie van decentrale politieke ambtsdragers nagenoeg uitputtend geregeld. Op enkele onderdelen geven het Besluit en de Regeling nog ruimte om op provinciaal niveau afspraken te maken. De ruimte om onderwerpen bij provinciale verordening naar eigen inzicht te regelen, is na de inwerkingtreding van het Besluit en de Regeling zeer beperkt.

Voor de volgende onderwerpen geldt dat er t.a.v. gedeputeerden en de commissaris van de Koning nog ruimte is om in een provinciale verordening nadere regels te stellen of keuzes te maken:

- Het ter beschikking stellen van een auto aan de commissaris of gedeputeerde en de wijze van gebruik;
- De kosten van scholing;
- De bedrijfsgeneeskundige zorg;

De nu voorliggende Verordening rechtspositie voor gedeputeerden en de commissaris van de Koning is gebaseerd op de modelverordening decentrale politieke ambtsdragers.

Financieel en fiscaal kader

Commissaris:

In artikel 2.2.10 van het Besluit is bepaald dat aan de commissaris (en de gedeputeerden) een auto ter beschikking kan worden gesteld. Onderhavige verordening kiest ervoor om op grond van artikel 2.2.10 van het Besluit aan de commissaris een auto ter beschikking te stellen. In het Besluit wordt onderscheid gemaakt tussen het gebruik van een ter beschikking gestelde auto voor zakelijke doeleinden en het gebruik voor bestuurlijke doeleinden. Onder zakelijk gebruik wordt verstaan het fiscaal-zakelijk gebruik. Hieronder vallen ritten voor woon-werkverkeer, dienstreizen en ritten voor ambtsgebonden functies, de zgn. q.q.- functies.

Ook bij de onbezoldigde commissies en functies van het IPO neemt de Belastingdienst het standpunt in dat sprake is van zakelijke ritten voor commissarissen en gedeputeerden. Zij vervullen de functie omdat hun provincie lid is van het IPO; de bestuursfunctie wordt door de functionaris van de provincie uitgevoerd.

Op dit moment vervult de commissaris de volgende ambtsgebonden functies:

- voorzitter Prins Bernhard Cultuurfonds Zuid-Holland
- voorzitter Carnegie Heldenfonds
- vicevoorzitter Nationaal Comité 4 en 5 mei,
- voorzitter Economic Board Zuid-Holland (onbezoldigd)
- voorzitter Interprovinciaal Overleg (IPO)

Bij bestuurlijke commissies of adviescolleges zal zich echter vaker de situatie voordoen dat iemand deelneemt op grond van deskundigheid en reputatie, en niet uitsluitend als bijvoorbeeld ambtsdrager van een bepaalde provincie. In dat geval zal de Belastingdienst eerder aannemen dat de bezoldigde nevenfunctie, waarvan de bezoldiging niet in de provinciekas wordt gestort, niet wordt vervuld in de hoedanigheid van het ambt, en dat

er dus sprake is van een niet-zakelijke rit.

Fiscaal gezien wordt al het andere gebruik dan zakelijk gebruik voor het ambt aangemerkt als gebruik voor privédoeleinden, waarop de Regeling privégebruik auto van de werkgever (de zogenoemde bijtellingsregeling) van toepassing is.

Bij gebruik voor bestuurlijke doeleinden gaat het voor de toepassing van het onderhavige artikel om ritten die door de fiscus weliswaar als privé worden aangemerkt, maar die de betrokken ambtsdrager maakt in het kader van bepaalde nevenfuncties die hij juist vanwege zijn hoedanigheid als politiek ambtsdrager vervult. Wanneer door GS (uitdrukkelijk) wordt geoordeeld dat een nevenfunctie in het belang is van de provincie, worden de ritten die in het kader van die nevenfunctie gemaakt worden, op grond van dit besluit aangemerkt als bestuurlijk. GS maken hierover steeds zelf de afweging.

De kosten van de chauffeurs, zoals de personele lasten en overheadkosten, worden niet betrokken bij de fiscale bijtelling. Deze kosten komen als personeelskosten ten laste van de provincie.

Op grond van artikel 2.2.10, tweede lid van het Besluit, mag een ter beschikking gestelde (individuele) auto voor zowel zakelijke als bestuurlijke doeleinden worden gebruikt. Dit heeft meestal tot gevolg dat voor het gebruik van de auto de bijtellingsregeling van toepassing zal zijn: gebruik voor bestuurlijke doeleinden wordt immers in het kader van de fiscale bijtellingsregeling als privégebruik aangemerkt zodra hiertoe meer dan 500 niet-zakelijke kilometer per kalenderjaar zijn gereden. Omdat het niet redelijk is dat de commissaris wordt geconfronteerd met extra belasting in verband met autoritten die hij in het kader van de uitoefening van zijn functie maakt, wordt hem deze belasting vergoed. Daar staat tegenover dat vergoedingen die de betrokken ambtsdrager voor het gebruik van de auto uit anderen hoofde ontvangt, ten goede komen aan de provincie.

De aan de commissaris ter beschikking gestelde auto mag niet privé, althans niet voor andere doeleinden dan zakelijke of bestuurlijke, worden gebruikt.

Aan GS wordt gevraagd in te stemmen met de volgende bestuurlijke, niet-ambtsgebonden nevenfuncties van de commissaris van de Koning die in het belang zijn van de provincie Zuid-Holland:

- Voorzitter Nationaal Comité Veteranendag
- Voorzitter Advies- en Arbitragecommissie Rijksdienst
- President Oorlogsgravenstichting

Gedeputeerden:

In artikel 2.2.10 van het Besluit is bepaald dat aan de gedeputeerden een auto ter beschikking kan worden gesteld. Onderhavige verordening kiest ervoor om op grond van artikel 2.2.10 van het Besluit aan de gedeputeerden een auto ter beschikking te stellen voor gemeenschappelijk gebruik. Deze mag alleen zakelijk gebruikt worden en bij uitdrukkelijke goedkeuring vóóraf door GS, ook bestuurlijk.

Totaalbedrag excl. BTW	: € 0,00
Programma	: Ambitie 8 - Bedrijfsvoering -Financiën en Organisatie
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Aan de verordening zijn geen nieuwe financiële consequenties verbonden.

Juridisch kader

In deze verordening zijn de aanvullende voorzieningen voor gedeputeerden en de commissaris opgenomen. De aanvullende voorzieningen voor staten- en commissieleden zijn reeds geregeld in de Verordening rechtspositie staten- en commissieleden provincie Zuid-Holland 2019, vastgesteld door Provinciale Staten (PS) op 27 mei 2019.

De Verordening rechtspositie gedeputeerden en de commissaris van de Koning provincie Zuid-Holland wordt na vaststelling door Provinciale Staten gepubliceerd in het Provinciaal Blad.

2 Voorafgaande besluitvorming

De verordening is gebaseerd op de Modelverordening decentrale politieke ambtsdragers, die door het IPO aan de provincies is aangereikt. In de verordening zijn de aanvullende voorzieningen voor gedeputeerden en de commissaris opgenomen.

De aanvullende voorzieningen voor staten- en commissieleden zijn geregeld in een aparte verordening die op 27 mei 2019 is vastgesteld door PS.

In uw vergadering van 17 december 2019 is de verordening reeds aan de orde geweest.

In deze vergadering is door uw college een aantal vragen gesteld.

Een aantal vragen heeft geleid tot aanpassing van de tekst van de verordening op de volgende punten:

1. De verordening wordt uitgebreid met een onder artikel 3 op te nemen 2e lid:
"Een gedeputeerde mag deze auto niet gebruiken voor andere dan zakelijke of bestuurlijke doeleinden";
2. Alleen onder strikte voorwaarden kan gebruik worden gemaakt van de mogelijkheid om de door PZH ter beschikking gestelde auto's of de via PZH ingehuurde vervoersmiddelen ook voor bestuurlijke doeleinden te gebruiken. GS moeten vooraf akkoord geven op de bestuurlijke ritten;
3. Artikel 6 Geschikte vervoersvoorziening (waarin was opgenomen dat de commissaris of gedeputeerde die tijdelijk een functionele beperking heeft en niet in staat is met het openbaar vervoer of met eigen vervoer te reizen voor woon- werkverkeer of voor de uitoefening van de functie, op kosten van de provincie gebruik kan maken van een voor de beperking geschikte

vervoersvoorziening) is geschrapt, omdat woon-werkverkeer altijd gezien wordt als zakelijk en het als bestuurder hebben van een beperking in deze dus geen rol speelt.

In uw vergadering van 25 januari 2022 is de verordening wederom aangehouden. De bestuurlijke functie en de (fiscale) gevolgen daarvan zijn vervolgens nader toegelicht aan commissaris en portefeuillehouder. De goedkeuring voor de bestuurlijke functie van commissaris wordt thans aan u voorgelegd.

Toelichting:

Er zijn verschillende mogelijkheden als het gaat om een auto ter beschikking stellen aan één of meer politieke ambtsdragers. In de verordening wordt onderscheid gemaakt tussen de commissaris (eigen ter beschikking gestelde auto) en gedeputeerden (auto's voor gemeenschappelijk gebruik). In de eerder door u besproken verordening stond het volgende opgenomen over het ter beschikking stellen van een auto aan de commissaris en gedeputeerden:

Hoofdstuk 3 Voorzieningen voor de commissaris van de Koning

Artikel 2 Ter beschikking gestelde auto

- 1. Gedeputeerde staten stellen een auto ten laste van de provincie exclusief ter beschikking aan de commissaris.*
- 2. De commissaris mag deze auto niet gebruiken voor andere dan zakelijke of bestuurlijke doeleinden.*

Hoofdstuk 4 Voorzieningen voor gedeputeerden

Artikel 3 Ter beschikking gestelde auto

Gedeputeerde staten stellen ten laste van de provincie een auto voor gemeenschappelijk gebruik of een auto op afroep van een daartoe door de provincie gecontracteerde vervoerder ter beschikking aan de gedeputeerde.

De twee artikelen komen nu als volgt te luiden:

Hoofdstuk 3 Voorzieningen voor de commissaris

Artikel 2 Ter beschikking gestelde auto

- 1. Gedeputeerde staten stellen een auto ten laste van de provincie exclusief ter beschikking aan de commissaris.*
- 2. De commissaris mag deze auto niet gebruiken voor andere dan zakelijke of bestuurlijke doeleinden.*
- 3. Wanneer door gedeputeerde staten uitdrukkelijk wordt geoordeeld dat een nevenfunctie van de commissaris in het belang is van de provincie, worden de ritten die in het kader van die nevenfunctie gemaakt worden, op grond van deze verordening als bestuurlijk aangemerkt.*

Hoofdstuk 4 Voorzieningen voor gedeputeerden

Artikel 3 Ter beschikking gestelde auto

- 1. Gedeputeerde staten stellen ten laste van de provincie een auto voor*

gemeenschappelijk gebruik of een auto op afroep van een daartoe door de provincie gecontracteerde vervoerder ter beschikking aan de gedeputeerde.

2. *De gedeputeerde mag deze auto niet gebruiken voor andere dan zakelijke of bestuurlijke doeleinden.*
3. *Wanneer door gedeputeerde staten uitdrukkelijk wordt geoordeeld dat een nevenfunctie van een gedeputeerde in het belang is van de provincie, worden de ritten die in het kader van die nevenfunctie gemaakt worden, op grond van deze verordening als bestuurlijk aangemerkt.*

Op deze wijze gelden, na vaststelling van de voorliggende verordening, dezelfde voorwaarden voor de commissaris als voor gedeputeerden inzake het onderscheid tussen zakelijk, bestuurlijk en privégebruik¹ van de door de provincie ter beschikking gestelde auto.

Op basis van de modelverordening is ervoor gekozen om in de voorliggende verordening op te nemen dat de auto alléén zakelijk en bestuurlijk gebruikt wordt. Wanneer door GS uitdrukkelijk wordt geoordeeld dat een nevenfunctie van de commissaris of van een gedeputeerde in het belang is van de provincie, worden de ritten die in het kader van die nevenfunctie worden gemaakt, op grond van deze verordening als bestuurlijk aangemerkt.

GS toetsen en beoordelen vooraf of bepaalde ritten als bestuurlijk kunnen worden aangemerkt. Mocht het zich voordoen dat bestuurlijke ritten worden gereden en GS willen dit toestaan dan hoeft de verordening hierop niet aangepast te worden.

3 Proces

N.v.t.

4 Participatie en rolneming

N.v.t.

5 Communicatiestrategie

De Verordening rechtspositie gedeputeerden en de commissaris van de Koning provincie Zuid-Holland wordt bekend gemaakt in het Provinciaal Blad.

¹ Onder **zakelijk gebruik** wordt uitsluitend verstaan het fiscaal-zakelijk gebruik. Hieronder vallen ritten voor woon-werkverkeer, dienstreizen en ritten voor ambt gebonden ("q.q.-") functies.

- Bij gebruik voor **bestuurlijke doeleinden** gaat het om ritten die voor de fiscale bijtellingsregeling weliswaar als niet-zakelijk worden aangemerkt, maar die de betrokken ambtsdrager maakt in het kader van een andere functie of arbeidsrelatie, die naar het oordeel van Gedeputeerde Staten in het belang van de provincie zijn.

- **Privé** in de zin van de rechtspositie is het gebruik van de dienstauto voor andere doeleinden dan zakelijke of bestuurlijke aangelegenheden.